

Поету, краєзнавцю, педагогу та почесному громадянину міста Василю Павловичу ПОПЕНКУ виповнилося 6 днями 80 років.

На фото: Із молодим, допитливим істориком Олександром Браукою Василя Павловича назавжди поєднало 1000-ліття Дубровиці.

(АВТОБІОГРАФІЯ)

ПОПЕНКО Василь Павлович народився 15 липня 1934 року в с. Дорогобуж Гошанського району Рівненської області в селянській родині, де праця була возведена в культ. В батька і матері було понад 8 гектарів землі (4 з них підкуплені уже в 1938 році для майбутнього господаря-спадкоємця, тобто для мене), під бляхою хата, що давало підставу окуркулювати і вивозити, на «білі ведмеді». Вивозили двічі: в 1941 році – завадила війна, але п'ять мішків сухарів пригодилися на окупацію; в 1949 році врятувала від цієї біди вчителька Валентина Захарівна Шепеленко, яка мешкала у нас і прибула на роботу з с. Благодатне Вовчанського району Харківської області. Як це їй вдалося – мені невідомо. Семирічну освіту здобув у сусідньому за 5 км селі Рясному, бо в Дорогобужі школа відставала на один клас від того, що я вже мав. Було мені на той час 16 років. Як куркулів нас виселили з хати, ми жили в сусіда Хамуїла Андрія Тихоновича десь до 1953-го. В хаті до 1953-го була контора колгоспу. Коли в 1950 році я поступив у Костопільське педучилище, батько був не то під слідством, не то в Рівненській тюрмі: куркуль і в колгосп не постував... Мати була коло батька. Випроводжала мене «до асфальту» племінниця Надя; сусіди напекли коржиків і позичили чи дали 50 рублів. Поступив, ще й стипендію 140 крб. заробив. Були неймовірно райдужні плани: назбирати на велосипед-ровер і на гармошку. З першої ж стипендії відрахували за навчання, внески профспілкові. А було ще три організації: ДТСАФ, ДТСЛРМ, ДТСФлоту. Став членом «АРМ» і «Флот», а на другий день секретарка повідомила, що мене

чатку 90-х у телефонній розмові з колишньою костопільською однокласницею я їй розповів про це, і вона запитала, чи я дописався, то я відповів: ще ні. Все це і багато-багато іншого я дійсно запам'ятав на все своє життя, бо пам'ять маю, нівроку, непогану.

В педучилищі в районній газеті надрукував перший вірш до 100-річчя від дня смерті М.В. Гоголя. Чотири роки в Костополі дали мені надто багато: диплом учителя початкової школи, змужніння, впевненість у собі, вміння оцінювати людей і вибирати друзів і той характер, який навки поєднався з впертістю і наполегливістю у досягненні поставленої мети. Це, очевидно, від ранньої хліборобської праці, бо з 9 років ходив уже

за кіньми в полі, за манежем возив снопи і сіно, молотив ціпом, не кажучи вже про вигін і пастівники – царство дитячої вільності. Я таки з батьківською допомогою купив гармошку, навчився прекрасно грати, обслуговував весілля, різні іменини в Костополі і навколишніх селах – Лечаківці, Переминці, Любашах, за що виключали з комсомолу і з педучилища. Рядував директор Клименко Д.М. – учасник параду Перемоги в Москві: він переконувався, що я не

відстрочок – не виконував військкомат плану по призовниках з середньою освітою. Потрапив в ППО – Ай-Петрі, Севастополь – штаб ППО Чорноморського флоту. Зрозумів життя ще й в інших проявах, навчився цінувати справжню, флотську дружбу. Після звільнення в запас поновив заочне навчання в Рівненському педінституті на російському відділенні, яке закінчив у 1961 році уже будучи директором Бережківської 8-річки. В райкомі партії в 1967 році Степан Павлович Колесник, який від журналу «Україна» писав нарис-оповідання «Під в'язами» до 50-річчя УРСР і 50-річчя КП України, запитав мене при першому ж знайомстві: «Як ви могли кінчати російське відділення?». Це питання мені задавали не один раз. Хай Бог милує, я не виправдовуюсь і навіть не збираюся це робити. Дуже хотілося глибше, в силу моїх можливостей, вивчити творчість Л.М. Толстого, Достоевського, Гоголя і т.д. Що мені в якійсь мірі вдалося зробити. Педінститут закінчив на «відмінно», але без червоного диплома.

Після смерті Сталіна, в хрущовську відлигу я був надзвичайно активним в громадському житті села району, писав без кінця в газети, друкувався в районці, в обласній і республіканській періодиці, зокрема, в «Радянській освіті», «Молоді України», в деяких колективних збірках, літературних альманахах («Пісні над Горинню»). Це мене задовольняло. Я не прагнув видаватись, навіть не цікавився цим. Писав-друкував. От і все. В 1963 році була перша

сім-вісім. Отаке. «Після армії» в Череповці мене не тривожили до 30 серпня 1964 року, а цього дня перший сказав: не підеш – з'їмо. Саме так. Я пішов. На 22 роки, майже чверть віку. Через рік першим секретарем став Охтеня Іван Мефодійович – з Яготина, високо інтелігентна людина. Мені з ним було добре, пройшов у «пропаганді» всі посади при ньому. Ми будували в Дубровиці й в районі розвинутий соціалізм і наближали світле майбутнє людства. Не більше і не менше. До речі, про мою партійність. В 1959 році в березні, я з високою став кандидатом в члени КПРС: такі переміни, така демократія, така віра в краще! Як же я можу бути не в перших рядах? На всіх посадах райкомівських, хай це буде нескромно, я формував ідеологічні напрямки в районі, а з 1970 року ніс персональну відповідальність за стан цієї ділянки. Не зречусь нічого, що тоді робилося і вдалося, слава Богу, зробити. Мені вдалося збадьоти разом з Охтенем культурний рівень партійної роботи. Ми ніколи не були високочками і зачинателями. Ми перли плуга. Така правда. У 1985-у з'явився новий перший, типовий лакуза-перебудовник. Розлучились через 9 місяців – ембріонний період. Галасу, показушної правди і принципності, явної брехні я не виношу. З 1986-го до сьогодні очолюю колектив СШ №2 м. Дубровиця. Школа складна, переобтяжена змінами і учнями всілякими проблемами. Ніхто, ніде, ніколи не ставив питання: геть Попенка-партократ. Тут знайшлися люди, які спонукали мене до подальшої літературної праці, почистили моє поетичне джерело. От і постало питання мого членства в Спілці письменників України.

Деякі слова про особисте життя. В 1987 році втратив дружину. Була чудова вчителька-філолог. Через рік одружився вдруге: самотнім жити не під силу, а сім'ї доні не хотів бути тягарем. У 1991 році поховав 1 травня сина Віктора, архітектора, художника-реставратора. За ним, 33-річним, їздив аж на Чудське... Живу для дочки і внука.

Сповідую ідеологію Івана Багряного. Морально стійкий. Політично зрілий.

У Василя Олександровича Сухомлинського у зв'язку з читанням ним Достоевського є таке: «Вам багато кажуть про виховання ваше, а ось який-небудь такий собі прекрасний, святий спогад, збережений з дитинства, можливо, найкраще виховання і є. Якщо багато набрати таких спогадів з собою в життя, то «врятований на все життя». Я не врятований на все життя, оскільки таких споминів у мене не дуже багато. Пишу оце цю автобіографію, бо нівроку, маю ще порох у порохівниці і навчився жити і тоді, коли життя стає нестерпним.

05.10.98р.

P.S. Перекладаю з білоруської. Найбільше Сергія Гяховського. Готова до друку книжка

викликають в МДБ. Там, після вступної бесіди про те, кого і коли я бачив, майор Дьогтев запитав, чому я не в «АВ». Відповідь була, звичайна, що грошей і так мало. Того ж вечора я знайшов дотепавського голову, який сказав, що «радянська авіація обійдеться без твоїх подачок, але це ти запам'ятаєш на все життя». Був перший вересень мого студентського життя. Не був я на той час великим сміливцем, як це вдавалося і вдалося Галині Гордасевич, з якою ми вчилися разом до 1952 року, коли 10 березня її арештували перший раз. Мені лише говорили при викликах в ту установу: пиши, пиши, допишешся, як Гордасевич. Уже на по-

крахобор-заробітчанин, а постачаю весільний провіант в гуртожиток товариству, голодному і холодному. В комсомол відважився вступити в жовтні 1951 року, уже на другому курсі. Дуже вже бідкалася мати, руки заломувала і плакала: «Не поступавай, Вася!». Вішали ще і вбивали за це діло бандерівці, як вбили вони ще в 40-х моїх двоюрідних сестру і брата Нілу, і Сеню (Арсенія) Поленків з Димитрівки шомполами на очах у своїх батьків, бо були вони членами ОУН – мельниківцями, перед війною вчилися у Варшавському університеті. Закачували вони люто мого діда Корнія Михайловича Шевчука в 1946-му; зробив це керівник СБ «Байда» Федось Макаровський Кравчук з Подолян, дідаді сусід. І дід Корній, і Федось підсаджували мене малога на черешню, коли я гостював у діда і баби Горпини.

У війну, після війни в 50-х, мене, мою родину, матір Савети в однаковій мірі стріляли, вішали, давили фашистські, фашисти-бандерівці, фашисти-енкаведешники.

Хто вижив, хто не вижив. Виживаємо до цього часу і особливо, як полюбляють писати деякі газетярі, в нинішнє сьогодення.

У 1954 році, по закінченню педучилища, прибув на роботу на Полісся, в Дубровицький район Рівненської області: села Колки, Мочулище, Селець, Бережки. В перший же рік брав, очевидно, активну участь в агітмасовій роботі у зв'язку з виборами, позикував, випускав колгоспну і шкільну стінгазети, керував шкільним і сільським хорами. Був учителем математики, історії, фізики, конституції, фізкультури... Весною 1955-го, коли не виповнилось і 21-го року, одружився з Ларисою, вчителькою з Сельця, родом з Дубровиці. Через півроку забрали в Армію після двох

спроба взяти мене на роботу в райком КПУ. Відмовився. Мотивував тим, що будую школу і хочу сам її завершити (людина за життя має побудувати дім, виростити дерево, виховати людину – А.П. Чехов) – такі аргументи не приймалися, разів 5 виключали, партквиток «ночував» у помічника першого секретаря в сейфі, потім викликали, повертали і т.д. Того ж року направили мене в м. Череповець в училище зв'язку на два місяці – щоб провчити, звільняли з роботи. Обійшлося. В нашій сім'ї росли вже синок Віта і донечка Алла. Майже кожен день писав я листи до них, а вони телефонують: чому не пишу. Директор школи з Біржая (Литва) Броніслав Кулещус кепкує: не туди пишеш... З'ясувалось згодом – листи перехоплювала і читала секретар РК Скороходова, а мої дівчонки і дружина одержували їх одразу по

вірші і прози «Світилка». Шукаю видавця і спонсорів.

Доповнити щось сьогодні, 09.06.2004р. майже нічого, хіба що – розлучився з другою дружиною, щоб була можливість оформити субсидію. Уже не директор, а вчитель. Здав директорство в 68-річному віці. Як і раніше – живу для дітей та внуків. І живу ж таки з своєю «розведеною» дружиною. Така, на жаль і на глум, реальність.

На фото: Роботу в Мочулищенській семирічці, яка припала на 1955-й рік Василь Паєлович Поленко називав «першим хрещенням».

На його життєвому шляху було багато цікавих неординарних особистостей до яких, безперечно, належать дубровицький самодіяльний композитор Петро Наумович Степанюк та відомий широкому загалу шанувальників музики О.Т. Богачук.

АВТОБІОГРАФІЯ

Полісся

Поленко

По батькові

Кав'юков

Зародився 15 липня 1934 року в с. Воробуше Подільського району Рівненської області. Батьком моїм був Володимир Васильович Поленко, матір же мене виховала Анна Іванівна Поленко. У 1952 році закінчив школу №1 в с. Воробуше. Після закінчення школи працював в с. Воробуше вчителем математики. У 1954 році вступив до Мочулищенської семирічної школи. Після закінчення школи працював вчителем математики в с. Воробуше. У 1955 році вступив до Рівненського педагогічного училища. Після закінчення училища працював учителем математики в с. Воробуше. У 1956 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1957 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1958 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1959 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1960 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1961 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1962 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1963 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1964 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1965 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1966 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1967 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1968 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1969 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1970 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1971 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1972 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1973 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1974 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1975 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1976 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1977 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1978 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1979 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1980 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1981 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1982 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1983 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1984 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1985 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1986 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1987 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1988 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1989 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1990 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1991 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1992 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1993 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1994 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1995 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1996 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1997 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1998 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 1999 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2000 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2001 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2002 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2003 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2004 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2005 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2006 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2007 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2008 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2009 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2010 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2011 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2012 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2013 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2014 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2015 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2016 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2017 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2018 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2019 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2020 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2021 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2022 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2023 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше. У 2024 році вступив до Рівненського педагогічного інституту. Після закінчення інституту працював учителем математики в с. Воробуше.

